

EESTI LEPITAJATE ÜHINGU LIIKME KÄITUMISJUHEND

Käesolevas käitumisjuhendis sätestatakse põhimõtted, mida Eesti Lepitajate Ühingu ja ühingu liige oma töös vabatahtlikult järgib ja mille eest vastutab.

Käitumisjuhendis sätestatud põhimõtete rikkumise eest võib kutsekäitumiskomisjon alata lepitaja suhtes juhtumi menetlemise.

Käitumisjuhendi nõudeid tõlgendatakse kutsestandardi, seaduste, üldkoosoleku ja juhatuste otsuste, kutsekäitumiskomisjoni soovitude, ühingu kujunenud tavapraktika ning lepitaja südametunnistuse alusel.

Käitumisjuhendis käsitletakse lepitamist mistahes nimetusega struktureeritud protsessi, kus vaidluse kaks või enam osapoolt püüavad vabatahtlikkuse alusel perelepitaja (edaspidi „lepitaja”) abil ise oma vaidluse lahendamise suhtes kokkuleppele jõuda.

Eesti Lepitajate Ühingu käitumisjuhendi aluseks on Euroopa Vahendajate käitumisjuhend (*European Code of Conduct for Mediators*).

1. PERELEPITAJA PÄDEVUS, MÄÄRAMINE, TASU JA TEENUSTE REKLAAM

1.1. Pädevus

Perelepitaja peab olema lepitusmenetluses pädev ja asjatundlik. Siia kuuluvad asjakohane väljaõpe ning oma lepitusalase hariduse ja lepitusoskuste pidev täiendamine, võttes arvesse kohaseid standardeid ja akrediteerimissüsteeme. Kui lepitaja ei saa mingil põhjusel kliendile teenust pakkuda, peab ta informeerima klienti teistest abisaamise võimalustest.

1.2. Määramine

Perelepitaja peab pooltega nõu lepituse toimumise sobivate kuupäevade asjus. Enne ülesande vastuvõtmist kontrollib lepitaja, et tema taust ja pädevus on juhtumi vahendamiseks piisavad. Lepitaja annab pooltele nende soovi korral teavet oma haridusliku tausta ja töökogemuste kohta.

1.3. Tasu

Juhul kui see ei ole eelnevalt kindlaks määratud, peab perelepitaja andma pooltele täieliku teabe tasustamisviisi kohta, mida ta kavatseb rakendada. Ta ei tohi nõustuda lepitama enne, kui kõik pooled on nõustunud tema tasustamispõhimõtetega.

1.4. Perelepitaja teenuste reklaam

Perelepitaja võib reklaamida oma tegevust professionaalsel, ausal ja väarikal moel.

2. SÕLTUMATUS JA ERAPOOLETUS

2.1. Sõltumatus

Kui on olemas asjaolud, mis võivad mõjutada perelepitaja erapooletust ja sõltumatust või põhjustada huvide konflikti (või mida võib selliselt tõlgendada), ei tohi lepitaja alustada tööga ega jätkata tegutsemist enne nende asjaolude pooltele avalikustamist.

Niisuguste asjaolude hulka kuulub:

- mis tahes isiklik või ärisuhe osapoolega,
- mis tahes rahaline või muu otsene või kaudne huvi lepituse tulemuse vastu,
- perelepitaja varasem tegutsemine osapoolte heaks muu kui perelepitajana.

Sellistel juhtudel võib lepitaja nõustuda lepitamisega kõigi osapoolte selgel nõusolekul või lepitamist jätkata ainult juhul, kui ta on kindel, et suudab lepitusprotsessi läbi viia täiesti sõltumatult, et tagada täielik erapooletus.

Teabe avalikustamise kohustus püsib kogu lepitusmenetluse jooksul.

2.2. Erapooletus

Lepitaja teguseb poolte suhtes alati erapooletult; ta kohustub teenima kõiki lepitusmenetluse pooli võrdselt.

3. LEPITUSMENETLUSE KOKKULEPE, LEPITUSMENETLUS JA LAHENDUSE LEIDMINE

3.1. Lepitusmenetlus

Perelepitaja peab veenduma, et lepitusmenetluse pooled mõistavad lepitusmenetluse eripära ning lepitaja ja poolte rolli selles.

Lepitaja peab veenduma, et pooled on enne lepitusmenetluse algust lepitusmenetluse tingimusi mõistnud ning nendega selgelt nõustunud, eriti konfidentsiaalsust nõudvate tingimustega.

Lepitusmenetluse kokkulepe vormistatakse poolte soovi korral kirjalikult.

Perelepitaja juhib lepitusmenetlust asjakohasel viisil, võttes arvesse juhtumi asjaolusid, sealhulgas võimalikku jõudude ebavõrdsust, arvestab poolte võimalikke soove, õigusriigi põhimõtteid ja vajadust vaidlus kiiresti lahendada. Pooled võivad lepitajaga perelepituse läbiviimise viisi osas kokku leppida neile sobivaimal viisil.

Lepitaja võib pooled ära kuulata eraldi, kui ta seda vajalikuks peab.

3.2. Menetluse õiglus

Perelepitaja tagab, et osapooltel on piisavad võimalused menetluses osaleda.

Lepitaja annab pooltele teada lepitusmenetluse lõpetamisest, kui:

- ei jõuta lahenduseni, kuna üks osapooltest pole sellest huvitatud
- jõutakse lahenduseni, mis paistab lepitajale teostamatu, on ebaseaduslik, arvestades juhtumi asjaolusid või on kumbagi osapoolt või nende lapsi kahjustav
- lepitaja on pädev hinnangut andma, et lepitusprotsess pole otstarbekas
- lepitaja on seisukohal, et lepitamise jätkamine ei vii tõenäoliselt lahenduseni.

3.3. Menetluse lõpp

Lepitaja kaautab meetmed, et kokkulepe saavutataks kõigi poolte teadliku ja informeeritud nõusoleku tulemusena ning et pooled mõistaksid kokkuleppe tingimusi.

Pooled võivad lepitusmenetlusest loobuda igal ajal põhjendusi esitamata.

Lepitaja võib poolte nõudmisel ja oma pädevuse piires teatada pooltele, kuidas nad saavad kokkuleppe vormistada ning tutvustada neile kokkuleppe õiguspädevaks muutmise võimalusi.

4. KONFIDENTSIAALSUS

Perelepitaja peab hoidma kogu lepituse käigus ilmneva konfidentsiaalse teabe, sealhulgas lepituse toimumise fakti, enda teada, v.a juhul kui ta peab selle avalikustama seaduse nõudel või avaliku korra huvides. Lepitaja tohib avalikustada ühele poolele teavet, mille teine pool on talle usaldanud vaid teabe usaldaja loal või seaduse nõudel.